

Nyligen recenserade Karin Book en amerikansk studie om byggandet av privata idrottsanläggningar med allmänna medel, och beklagade avsaknaden av teoretiskt djup i boken. Att döma av Christer Ericssons recension är Bruce Smiths bok *Highbury: The Story of Arsenal Stadium* snäppet värre i det hänseendet. Här saknas varje antydning till analys; långt mindre finns någon teoretisk ansats. Och, som Ericsson påpekar, det faktum att man inte har en vetenskaplig ambition betyder inte att man måste undvika varje försök till fördjupning, analys och kritisk reflektion. Givet, således, att detta är en traditionell, ovetenskaplig klubb- och stadiumhistorik, framstår vissa brister som än allvarligare, till exempel den totala avsaknaden av publiken, annat än som statistik, och av Arsenalns supportrar, som vi lärt av *Fever Pitch* är en stor och trogen skara fanatiska anhängare. Och boken är ändå skriven av en av dem!

Historien om Highbury

Christer Ericsson

Mälardalens högskola

Bruce Smith

Highbury: The Story of Arsenal Stadium

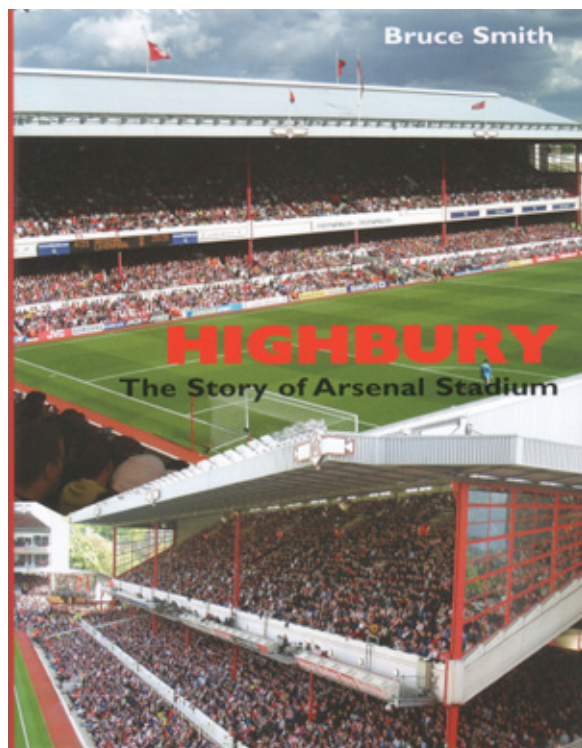
280 sidor, inb. ill.

Edinburgh: Mainstream Publishing 2005

ISBN 1-84596-012-2

Boken består av sammanlagt 16 kapitel och det som binder allt samman är Highbury stadium. Här får vi veta när Arsenal bildades, när laget spelade sin allra första match, den första i division 1, resultaten, målgörare och hur och när målet/en gjordes och publiksiffror. Dessutom får vi veta när och mot vilka Arsenal har tagit den största vinsten i serie- och cupsammanhang, vilka Arsenal genom åren viktigaste spelare var och vilka matcher som varit betydelsefulla och samt matcherna där Arsenal spelat bäst fotboll. Förutom det redogör författaren för sammandrabbningar både på nationell och internationell nivå, landskamper, europa- och engelska cupmatcher som spelats på Highbury utan Arsenal som medverkande lag. Även från dessa sammandrabbningar får läsaren veta resultaten och vilka som gjorde mål och när. Även annat som hänt på Highbury arena som till exempel boxningsfighten mellan Muhammed Ali och Henry Cooper får sitt utrymme. Läsaren får också veta att Highbury bland annat var först med elljus och el-uppvärmd anläggning. För den som har ett stort kunskapsintresse för Highbury och Arsenal finns här mycken detaljkunskap i stort som smått.

I ett inledande kapitel redogör Smith för den slingriga och besvärliga vägen fram till februari 1913 då den (inom klubben och engelsk fotboll) legendariske Henry Norris annonserade att Woolwich Arsenal skulle flytta till Highbury. I september samma år spelades den första matchen. Innan dess hade klubben flyttat runt till olika arenor och slagits för att väljas in i fotbollens finrum. Därefter följer författaren i detalj den tidskrävande och den ständigt pågående kostsamma om- och tillbyggnadsprocessen. Arsenalns sökande efter anläggning och byggandet av Highbury skapade

många konflikter. Redogörelsen i denna historia är intressant och väcker många intressanta frågor av mer generell karaktär. Anläggandet av Highbury, det nya Emirates Stadium eller andra fotbollsstadier är avgjort av stort intresse, men kräver då formulerade frågeställningar och teoretiska ansatser. Vilka nätverk bildas? Vilka allianser och koalitioner med andra aktörer och intressegrupper etableras? Vilka påverkanstrategier formuleras? Vilka är beslutsfattarna, vilka har möjlighet att påverka besluten? Hur såg beslutsprocesserna ut och vilka olika aktörer hade möjlighet att påverka? Detta skulle ha varit intressant att veta mera om, men för detta hade det krävts en mer analytisk ansats.

Författaren följer Arsenalns utveckling i med- och motgång, från de mindre framgångsrika åren tills klubben började etablera sig som en av Englands mest framgångsrika klubbar med storhetstider på 1930-talet, 1970-talet, och 1990 och fram till början av 2000-talet. Hjältarna i Arsenalns klubbhistoria får här, som sig bör i en framställning som i huvudsak är en traditionell klubbhistorik, sin beskärda del av utrymmet. Legendariska spelare som Alex James, Ted Drake, Charlie Georges och Henry Thierry och ledare som 1930-talets framgångsrike Arsenal manager Herbert Chapman, George Graham, 1970-talets ledare, som förde "Den röda armén" till en dubbel och nuvarande manager Arsène Wenger och hans "oslagbara" lag. Alla välkända namn för fotbollsintresserade, även de som inte är Arsenal anhängare.

Chapman införde nymodigheter som middagsmöten varje fredag med spelarna för att diskutera senaste matchen och vad man kunde lära från den och analys av kommande motståndare och taktik inför den matchen. Chapman diskuterade taktik genom att använda sig av ännu en nymodighet, en tavla med whiteboardmagneter för att så långt som möjligt visualisera alla tänkbara matchsituationer som kunde uppstå. Arsenal blev, skriver Smith, den mest och bäst organiserade klubben i England både på och utanför planen under Chapmans ledning. Här väcks återigen intresset även hos en icke inbiten Arsenalsupporter om managers' ökande inflytande över spelet. Själva berättandet rymmer många intressanta upplysningar som väcker frågor, men tyvärr fördjupas aldrig framställningen. Ingen reflektion eller fundering om hur detta kan relateras till den engelska fotbollens intensifiering i professionaliseringsprocessen under 1930-talet och vidare fram till historien bakom värvningen av Arsène Wengers som inledde marschen mot att Arsenal intog positionen som en av världens mest framgångsrika toppklubbar på planen såväl som på marknaden.

I boken saknas också en viktig aktör på Highbury – publiken och klubbens supportrar. Publiken runt Highbury är i stort sett frånvarande i boken. Där den förekommer så är det i form av antal; högsta, lägsta och säsongens genomsnittliga publiksiffra. Annars förblir publiken anonym. Vi får veta att Arsenalns trogna fans på West stand protesterade då ståplatser revs som ett resultat av Lord Taylors utredning och förslag, för att ge plats sittplatser. Men inte ens vid dessa krisår för engelsk fotboll förmår författaren reflektera över orsaker till sjunkande publiksiffror på Highbury. Av intresse hade varit att lyfta fram och diskutera hur Arsenalns supportrar förhöll sig till den tilltagande huliganismen som ledde till politisk intervention och ny lagstiftning. Hur agerade klubben mot huliganismen mot den tilltagande rasismen? Hade klubben en tydlig policy? Hur agerade man?

Författaren till *Highbury: The Story of Arsenal Stadium* har inte någon vetenskaplig ambition med sin studie. Men det betyder inte att man behöver undvika varje försök till fördjupningar, analyser eller teoretiska reflektioner. Boken är visserligen välskriven och bitvis underhållande, främst i form av trivsamt berättade anekdoter, men alltför detaljstyrd. Dessutom tyngs framställningen av upprepningar på gränsen till tjatighet eftersom samma händelseförlopp, matcher, målgörare, etc uppträder under flera rubriker. Detta hänger förstås samman med att bokens författare är journalist, affärsman, idrottsanläggningskonsult och, vilket knappast behöver påpekas, en stor Arsenal fan. För kalenderbitare som dessutom har en speciell relation till Arsenal eller är inbitna Arsenalsupporters är boken naturligtvis ett måste. För dem har boken säkerligen ett stort värde. För alla de vars intresse för idrott och idrottsforskning sträcker sig utanför detaljkunskap om Highbury och Arsenal finns ingen anledning till oro, ni har inte missat något.

Den sista matchen på Highbury spelas den 6 maj 2006 mot Premier League-nykomlingen Wigan Athletic. Därefter heter hemmaarenan Emirates Stadium och Highbury byggs om till bland annat bostäder.

© **Christer Ericsson 2006**

Köp boken från AdLibris.se

Kjøp boken fra Akademika.no

Køb bogen fra Saxo.dk

